

MAGA ZINI

HERFST 2025

Jaargang 10 - nummer 1 - september, oktober, november 2025-2026
Driemaandelijks nationaal tijdschrift van JNM vzw

INHOUDSTAFEL

VOORWOORD

3

4

SPB, LEGENDS NEVER DIE

KATTEN, MONSTERS OF NIET?

7

11

MICROAGRESSIES

HELP IK WIL IETS NIEUWS KOPEN

13

14

WIJNGAARDBERG

WINACTIE

16

17

KONINGEN VAN DE LUCHT

Werkten mee aan dit nummer:

Seppe Goiris, Jelle Van der Eycken, Florian Acke, Lune Labeeuw,
Ides Timmerman, Tijl Philtjens, Vic Verhaeghe

Lay-out: Chiara Jacobs

Door: Seppe Goiris

WOOSH!

De zomer, samen met het kampenseizoen en ConKRASH, is voorbijgevlogen zoals kraaien. Allez, voor mij dan toch!

Maar wie ben ik? Wie is die rare vogel die voor jullie het voorwoord brengt? Mijn naam is Seppe (Sweppie voor de vrienden), jullie nieuwe OpperINI* uit de afdelingen Klein-Brabant en Durmeland.

Alhoewel ik vrij nieuw ben tot JNM zit ik vol enthousiasme om voor jullie een interessante, leervolle maar vooral kei toffe Nationale INI-dag en ININaZoFé 2026 te organiseren.

Ook heb ik nog een ander evenementje in petto voor jullie, maar dat hou ik voorlopig nog geheim.

Veel leesplezier in de eerste MagazINI van dit schooljaar!

En om af te sluiten een quote uit een van mijn favoriete films:

"IN CASE I DON'T SEE YOU, GOOD AFTERNOON, GOOD EVENING AND GOOD NIGHT!"

De OpperINI organiseert de nationale activiteiten voor de ini's, jullie dus!

Rechtzetting

In de vorige editie van MagazINI stond Florian Van Hecke erbij als auteur van het artikel over oprollers en pissebedden, maar dat klopt niet! Het artikel was natuurlijk geschreven door Florian Acke. Sorry Florians!

SPB, LEGENDS NEVER DIE

Door: Jelle Van der Eycken

Hey, ho, goeie ochtend, middag, avond ...

Wanneer je dit ook leest, het zal altijd het geschikte moment zijn aangezien jij het zelf hebt gekozen. Als je dit pas leest in December 2025: boeeye, veel te laat!

Ik had het idee om een artikel te schrijven, een artikel over het verleden van het beheer op een welgekende berg (of eigenlijk een heuvel) hier in België, vooral bekend bij JNM'ers.

DE SINT-PIETERSBERG!!!

De Sint-Pietersberg is bekend geworden door zijn welgekende Sint-Pietersbergkamp. Dit kamp is een legendarisch kamp dat al langer dan 40 jaar bestaat en waarbij nog elk jaar een aantal jongeren super enthousiast komen helpen beheren.

Om in te gaan op het verre verleden heeft er een interview plaats gevonden met een oude bekende van het kamp, de persoon waar het allemaal mee begon, the one and only LEON.

Maar eerst moeten we nog even de huidige situatie bespreken, hierover kan ik zelf goed meespreken aangezien het volgend jaar mijn tiende SPB-kamp wordt!

DE AFGELOPEN TIEN JAAR

Zelf heb ik een hele evolutie doorstaan van het SPB-team. Ik ben begonnen als ini en ben nooit meer vertrokken, nu ben ik voor de eerste keer voorzitter van het kamp, en dat blijft zo nog even duren totdat ik oude sok ben.

SPB was eerder een klein kamp, echt een groepje jongeren dat geïnteresseerd was in het beheren en bestuderen van natuur. Overdag werkten we hard, van 's ochtends tot laat in de avond, en 's avonds aten en dronken we iets op de kampplaats, leerden we weer spannende nieuwe verhalen kennen of gingen we wandelen.

In de coronaperiode was het kamp echt overbevolkt. Omdat mensen niet veel meer mochten dan alleen maar op kamp gaan, wilde natuurlijk iedereen wel eens komen proeven van het welbegaamde SPB-kamp.

SPB zomer 2020 (Viktor Depoortere)

Dit kamp was een van de plezantste die ik ooit gedaan heb, vooral omdat er hechte banden zijn ontstaan, vriendschappen die je nooit meer kwijt wil en momenten die je nooit meer vergeten wil.

SPB zomer 2023 (Monique Goessen)

Ondertussen is er een echte vaste groep ontstaan die elk jaar terugkomt naar SPB, een groep waarmee er altijd plezier is te beleven. Ook zien we elk jaar nieuwe gezichten, maar jammer genoeg zijn er ook elk jaar gezichten die vertrekken wegens ouderdom, je kan niet voor altijd een jonge sok blijven zeg ik dan.

Op SPB bouw je echt een band op, niet alleen met JNM'ers, maar ook met de lokale mensen van Natuurpunt, dorpsbewoners, de natuur en de dieren.

Oei, heb ik al zoveel gezegd over mijn persoonlijke ervaring met SPB. Ik kan nog veel meer zeggen, maar dan zijn we morgen nog bezig.

Dan nu, het interview met Leon, de legend van SPB, of nee toch niet. Aangezien er te weinig papier over is om te schrijven, zal ik dit interview in een volgende editie moeten uitwerken. Stom van mij, om zoveel over SPB te vertellen, maar toch bij lange na nog niet alles.

Kan je de spanning niet weerstaan, schrijf dan zeker de wintereditie van de Magazini in jouw agenda, want die wordt nog beter!

ZOMERSE GROETJES

JELLE (JEFKE VOOR DE KENNERS)

KATTEN, MONSTERS OF NIET?

Je hebt waarschijnlijk wel al eens meegemaakt: je kat komt thuis met een halflevend/ halfdood vogeltje of muisje. Ook als je geen kat hebt, heb je deze jager ongetwijfeld wel al eens aan het werk gezien in je tuin, een park, op straat of zelfs in je dakgoot.

Maar zijn katten nu echt zo verschrikkelijk voor ons ecosysteem als sommigen beweren, of is hun schattige uiterlijk een representatie van hun karakter?

Om te beginnen gaan we wat dieper in op de soorten. Katten behoren tot het dierenrijk, stam van de chordadieren, klasse van de zoogdieren, orde van de roofdieren, familie van de katachtigen, geslacht 'Felis'. We maken onderscheid tussen twee soorten katten: de wilde kat (*Felis silvestris*) en de gedomesticeerde versie ervan, de huiskat (*Felis silvestris catus*).

De Europese wilde kat maakt deel uit van onze inheemse fauna en speelt als roofdier een belangrijke rol in de voedselpiramide van een ecosysteem (toppredator). Deze nachtdieren zijn echte carnivoren

(vleeseters): bij schemering gaan ze op zoek naar vogels, haasachtigen, knaagdieren, amfibieën, insecten en heel af en toe eens iets plantaardigs. De wilde kat heeft in België de status 'zeldzaam' en is enorm schuw, waardoor je ze dus ook niet vaak te zien zal krijgen. Bovendien is ze goed gecamoufleerd: met haar bruinzwarte vacht met kenmerkende dunne, zwarte rugstreep (aalstreep) en zwarte ringen op de staart, valt ze nauwelijks op in haar natuurlijke habitat. De wilde kat heeft altijd de kenmerkende camouflagekleuren met zwarte strepen, heeft een dikkere vacht en is zwaarder gebouwd dan een gewone huiskat. Toch is het verschil tussen een verwilderde huiskat en een wilde kat niet altijd goed te zien. Eén groot verschil: de

wilde kat komt enkel voor in bosrijk gebied, in België voornamelijk in de Ardennen en in Limburg.

De huiskat daarentegen komt heel vaak voor in de nabijheid van mensen. Katten zijn een van de eerste dieren die werden gedomesticeerd, dat wil zeggen: tam gemaakt om samen met de mens te

leven. Andere voorbeelden zijn de hond (gedomesticeerde afstammeling van de wolf), koe (oeros) en schaap (moeflon). Dieren werden en worden nog steeds gedomesticeerd vanwege een bepaald nut voor de mens, zoals vlees, leer, gewoon als gezelschapsdier of als jager op ongedierte. Gedomesticeerde huiskatten komen voor in allerlei vormen, groottes en kleuren. Er zijn ook een heleboel raskatten, die bepaalde uiterlijke en gedragskenmerken hebben waarvoor mensen veel geld willen uitgeven. Alle soorten die geen specifieke stamboom hebben, behoren tot de kort-, halflang- of langharige huiskat (soms ook 'Europese korthaar' genoemd, wat eigenlijk foutief is omdat dit ook een kattenras is).

Zo'n slordige twaalfduizend jaar geleden begonnen de eerste mensen aan akkerbouw te doen. Deze praktijken, waarbij voeder werd geteeld, geoogst en opgeslagen voor later, trok heel wat (on)gedierte zoals muizen aan. Daarom werden ongeveer negenduizend jaar geleden de eerste katten gedomesticeerd, om ze in te zetten als jager op het ongedierte. Veel later (in de 19e eeuw) gaven mensen katten ook een esthetische waarde, waardoor er werd gefokt op basis van

bepaalde kenmerken zoals kleur, karakter en/of grootte.

Ondertussen zijn katten niet meer weg te denken uit stedelijke gebieden: België telt momenteel ongeveer 2,3 miljoen gedomesticeerde katten, waarvan meer dan de helft (nog) niet geregistreerd bij de overheid (o.a. zwervkatten). Gedomesticeerde dieren worden altijd beschouwd als niet-inheems, sommige instanties beschouwen huiskatten zelfs als 'invasief'. Huiskatten passen zich namelijk heel snel aan en kunnen zich ook in het wild snel voortplanten. Ze hebben een grote impact op de lokale natuur.

De grootste en directe bedreiging vormen ze door predatie op de inheemse wilde dieren zoals vogels en kleine zoogdieren. Uit een Nederlands onderzoek blijkt dat huiskatten jaarlijks ongeveer 38 % van de zomerpopulatie wilde vogels doden. Predatie door gedomesticeerde katten speelt een enorm grote rol in ons huidige biodiversiteitsverlies. Elke prooi die wordt gedood door een kat, is een prooi minder voor bijvoorbeeld een vos of buizerd.

Daarnaast brengen verwilderde huiskatten ziektes met zich mee, waaronder een paar gevaarlijk voor de mens maar vooral

gevaarlijk voor andere wilde dieren (vb. vossenlintworm, Toxoplasmose en rabiës).

Ook hybridisatie is negatief: als verwilderde katten en huiskatten met elkaar in contact komen en paren, ontstaat een mengvorm van genen. Hierdoor kan men niet meer spreken van een 'echte' wilde kat, waardoor deze soort nog meer wordt bedreigd maar wel de status 'zeldzaam' kan verliezen (want definiëren dewelke een wilde kat is en welke een mengvorm is dan enkel nog mogelijk via een genenonderzoek, niet meer op het zicht).

Tot slot is de aanwezigheid van katten nefast op het ecosysteem: de geur alleen al zorgt ervoor dat heel wat prooidieren veel meer gestrest en op hun hoede zijn, wat een negatieve invloed heeft op hun energie-inname en dus hun overlevingskansen vermindert.

Er zijn een aantal zaken die het probleem in stand houden. Een verwilderde kat heeft leeft een gesubsidieerd leven: wanneer er niet genoeg voedsel is in het wild, gaan ze op

zoek naar eten bij hun eigenaar of bij een zwervkattenvoederplaats. Daarnaast is er oneerlijke concurrentie met wilde dieren: (verwilderde) huiskatten hebben vaak goede schuilplekken en zijn beter bestand tegen ziektes doordat ze zijn gevaccineerd en medische zorgen krijgen als ze toch ziek of gewond zijn. Dit wordt ook wel competitievervalsing genoemd: huiskatten zijn veel minder gevoelig aan natuurlijke elementen zoals voedselschaarste, weeromstandigheden of ziektes dan de wilde predatoren.

Momenteel wordt er al van alles gedaan om het kattenprobleem in te perken. Identificatie en registratie van huiskatten is al een aantal jaren verplicht in Vlaanderen. Hierdoor zullen 'baasjes' meer hun verantwoordelijkheid nemen, minder snel een kat in de natuur achterlaten en ook veel minder fokken. Het is trouwens wettelijk verboden om je kat te laten jagen op inheemse fauna, maar dit is uiteraard moeilijk te controleren.

Daarnaast wordt er ook volop ingezet op sterilisatie/castratie, ook voor zwervkatten. Helaas staat het zwervkattenbeleid nog bijlange niet op punt: wegens een tekort aan financiële middelen, plaats in asielen en adoptieplaatsen worden zwervkatten na sterilisatie vaak terug uitgezet in het wild. Deze katten kunnen zich dan wel niet meer voortplanten, maar alle andere nadelen (predatie en competitie, ziekte-overdracht, geur ...) blijven hierdoor wel in stand.

WAT KUNNEN WIJ SOWIESO AL ZELF DOEN?

Als je een kat hebt, is het best om die binnen te houden en/of in een omheinde tuin. Laat je kat bij voorkeur nooit buiten, of indien dat niet mogelijk is, enkel onder toezicht. Lukt dat ook niet, laat je kat dan enkele uren overdag buiten. Zorg ervoor dat je kat helemaal in orde is (gechipt, geregistreerd, gevaccineerd, gesteriliseerd) en thuis voldoende eten krijgt. Doe ze eventueel een halsbandje met belletje om, zodat prooidieren de kat van ver horen aankomen en de tijd hebben om te vluchten of zich te verstoppen. Let wel op dat het halsbandje geen risico geeft op verstikking! Vermijd vooral dat je kat buitenkomt tijdens het broedseizoen, in een omgeving waar grondvogels broeden of op momenten dat er veel wild leven heerst (bijvoorbeeld 's nachts).

Probeer mensen te activeren om goed na te denken vooraleer ze voor een buitenhuiskat kiezen, en meld zwervkatten bij de gemeente. Spreek eigenaars zeker aan als hun kat vaak een prooi te pakken krijgt, want dit mag wettelijk niet. Verder is een goed beleid rond het fokken en houden van dieren meer dan welkom, alsook een strikt zwervkattenbeleid waarbij gevangen

dieren niet terug in de natuur worden geplaatst, maar wel ter adoptie. Structurele en financiële ondersteuning van erkende dierenasielen zouden hierbij helpen, zodat opvang en adopties veel vlotter en eenvoudiger verlopen.

MICRO AGRESSIES TOCH NIET ZO KLEIN?

Door: Lune Labeeuw

WAT IS EEN MICRO-AGRESSIE?

Wat voor gekke beestjes zijn microagressies eigenlijk? Je hebt er misschien al iets over gehoord, maar in dit artikelje zal ik meer uitleg geven over hoe en wat. Een micro-agressie is een subtiele, vaak onbedoelde, kwetsende opmerking Het gaat vaak om dagelijkse opmerkingen die stereotypen (= kenmerken van een groep die veralgemeend zijn voor iedereen binnen die groep) versterken of iemand buitensluiten. Ze kunnen gericht zijn op iemands huidskleur, gender, seksualiteit, religie, beperking, sociale klasse, etc.

Ook binnen JNM maakt iemand weleens onbedoeld een opmerking die een micro-agressie is. Net daarom vinden we, het als jnm, belangrijk dat we erover praten en er bewustzijn rond creëren. Aangezien we binnen JNM voor iedereen een veilige plek willen zijn, is het belangrijk te weten wat micro-agressies zijn en waarom we ons er zo bewust van moeten zijn. Mensen begaan immers bijna nooit bewust een micro-agressie. Integendeel, vaak is een opmerking zelfs als compliment bedoeld, bijvoorbeeld wanneer je tegen iemand van kleur zegt 'dat die heel goed Nederlands spreekt', terwijl die misschien hier geboren is. Zo krijgt die persoon misschien onbedoeld het gevoel dat die er door hun huidskleur nooit écht bij

hoort. Het is dan ook belangrijk om te weten dat een ongelukkige uitspraak doen niet erg is, zolang je maar wil bijleren en begrijpen waarom die persoon die opmerking misschien zo jammer vindt.

WAAROM ZIJN MICROAGRESSIES EEN PROBLEEM?

Micro-agressies lijken klein, maar hebben een grote impact. Je wordt aangesproken op een deel van je persoonlijkheid, een deel van wie je bent en hoewel de uitspraken vaak onschuldig lijken, zeggen ze in feite: "Je bent anders, je hoort er niet helemaal bij." Ze onderliggende vooroordelen over ras, gender, afkomst, religie, beperking, ... Ze komen voort uit aangeleerde denkpatronen, stereotypen en aannames die diep verankerd zitten in onze samenleving.

Omdat microagressies vaak onbewust gebeuren en niet vanuit slechte bedoelingen voortkomen, vormen ze vaak een blinde vlek die moeilijk bespreekbaar is. Daarbij zijn micro-agressies vaak moeilijk te benoemen en worden ze soms afgedaan als 'overgevoeligheid'. Dat maakt ze extra pijnlijk voor de persoon die ze ervaart.

Omdat we willen dat JNM een veilige plaats is waar geen plaats is voor microagressies, is het heel belangrijk om ons bewust te zijn van onze eigen uitspraken en vooroordelen.

WAT KUNNEN WIJ DOEN?

Luisteren naar ervaringen: Zoek vertrouwensfiguren in jouw omgeving om over micro-agressies te praten. Wie micro-agressies meemaakt en er nadien over praat, zoekt steun en wil gehoord worden. Luisteren zonder oordeel is dan de eerste stap.

Blijven bijleren: We moeten leren herkennen wat micro-agressies zijn en hoe ze werken. Hopelijk is dit korte artikeltje al een kleine aanzet tot meer bewustwording en kennis. Online kan je ook veel info vinden, bijvoorbeeld op <https://www.kifkif.be/bijdragen/microagressies-intersectioneel-en-niet-zo-micro-als-je-denkt>

Zelfreflectie: Misschien zei je zelf ooit al iets wat bij een ander als kwetsend overkwam. Probeer dit zelf op te merken en durf in gesprek te gaan met anderen zodat het een leerkans is.

CONCLUSIE

Micro-agressies zijn een veelvoorkomend, maar een nog vrij onzichtbaar maatschappelijk probleem. Niet omdat mensen per se slechte bedoelingen hebben, maar omdat we vaak niet beseffen hoe onze woorden anderen kunnen raken. Juist door ze bespreekbaar te maken en verantwoordelijkheid te nemen, kunnen we bouwen aan een JNM waarin iedereen zich écht gezien en gewaardeerd voelt.

HELP IK WIL IETS NIEUWS KOPEN

MAGAZINI TO-THE-RESCUE

NATUURGEBIED IN DE KIJKER

WIJNGAARDBERG

Door Tijl Philtjes

Liefste ini

Hopelijk ben jij ook zo'n natuurliefhebber als ik. Ik trek graag de natuur in en door de jaren heen heb ik vele mooie natuurgebieden leren kennen. Het is dankzij het harde maar plezante NATUURBEHEER dat deze gebieden er zo prachtig en soortenrijk uitzien. Hieronder leg ik jullie aan de hand van een prachtig natuurgebied uit wat natuurbeheer betekent en toon ik jullie de pracht van mijn favoriete natuurgebied namelijk de 'Wijngaardberg'.

Zelf woon ik al 25 jaar in Wezemaal en wandel ik regelmatig op de Wijngaardberg. Dit gebied is een uniek stukje natuur met een beschermde status. Er wordt actief gezorgd voor natuurbeheer en natuurbehoud, en bebouwing wordt er vermeden. Maandelijks help ik zelf mee tijdens de natuurbeheerdagen. Bij deze ook een warme oproep om dit zeker met je afdeling te gaan doen, samen met Natuurpunt beheren in een mooi natuurgebied. Het is geweldig om later terug te blikken op al het werk dat je verricht hebt en de resultaten zijn fantastisch. Hieronder zet ik voor jullie de Wijngaardberg in de kijker en meer bepaald waarom natuurbeheer loont!

WAT MAAKT DE WIJNGAARDBERG UNIEK?

- Ponybegrazing speelt een belangrijke rol in het natuurbeheer van dit gebied.
- De heuvel heeft enerzijds een uitgesproken zuidhelling met een warm microklimaat en anderzijds een noordhelling die veel koeler en vochtiger is.
- De landschappelijke afwisseling is opvallend: beukenbossen, heide, graslanden en heuvels wisselen elkaar af.
- De ondergrond bestaat uit ijzerzandsteen, een gesteente dat vroeger ter plaatse werd ontgonnen. Oude groeves zijn vandaag nog zichtbaar.
- Talrijke unieke soorten flora en fauna komen hier voor.

RESULTAAT VAN GERICHT NATUURBEHEER

Dankzij gefaseerd maaibeheer krijgen bepaalde zeldzame plantensoorten opnieuw groeikansen, deze planten houden van een schrale bodem:

Twee van deze planten zijn echte pionierssoorten, wat zijn dat nu? Ik leg het jullie kort even uit. Pionierssoorten zijn planten die als eerste groeien op plekken waar de grond kaal of verstoord is, zoals op de Wijngaardberg. Ze helpen de bodem beter te maken zodat later andere planten er ook kunnen groeien. Twee andere planten, komen mededankzij het natuurbeheer weer voor op de Wijngaardberg en zijn zeldzaam in België.

Kunnen jullie raden welke de pionierssoorten en zeldzame planten zijn?

Antwoorden: Pionierssoorten: Brem en Gaspeldoorn
Zeldzame soorten: Betonie en Zaagblad

PONYBEGRAZING: WAAROM?

Pony's zorgen op een natuurlijke manier voor het openhouden van het landschap. Door jonge bomen, gras en struiken te grazen, blijft het gebied open en wordt **verruiging** (zoals de overgroei van bramen of acacia) voorkomen.

Dit is gunstig voor lichtminnende soorten, zoals **betonie** en **zaagblad**, die enkel kunnen overleven in open graslanden. Ponybegrazing is bovendien een duurzaam alternatief voor machinaal beheer. Zonder deze begrazing zou het landschap langzaam dichtgroeien, en zouden vooral bramen, netels en bomen de overhand krijgen.

Enkele sfeerbeelden van de ponybegrazing...
De sfeer zat er alvast in...

BIJ DEZE ALLEN WELGEKOMEN OM EENS MEE TE KOMEN BEHEREN IN EEN NATUURGEBIED. KOM OOK ZEKER EENS EEN WANDELING MAKEN OP DE WIJNGAARDBERG IN WEZEMAAL. HET IS ZELFS BEREIKBAAR MET DE TREIN.

ALLEE HOP HOP NAAR EEN VOLGEND NATUURGEBIED! TOT SNEL!

WINACTIE: WIN PLANTAARDIGE CROISSANTS VOOR LOSGESLAGEN ACTIES

Door Vic Verhaeghe

Dag lieve ini's
Hier even een oproep van jullie Milv*. Ik wil graag weten hoe unhinged en hoe losgeslagen jullie zijn als het gaat over milieu. Heb je ooit op een bosbezetting geslapen? Eet je soms beschimmeld brood om voedselverspilling tegen te gaan? Doof je soms neonlichten op je wandeling naar huis? Steek je afval van sluikstortende vrienden terug in hun rugzak? Heb je ooit een leerkracht uitgeoeterd voor onnozele uitspraken over het klimaat? Straffe stoten of stoute gewoontes zijn allemaal welkom. Stuur ze naar mij via mail (vic.verhaeghe@jnm.be) of via bericht (0474 22 69 07).

De winnaar met de meest losgeslagen actie krijgt drie plantaardige croissants opgestuurd via de post.

XOXO

Jullie Milv

*MILV IS DE OFFICIËLE AFKORTING VOOR VOORZITTER VAN DE MILIEUWERKGROEP, EEN VAN DE DRIE INHOUDELIJKE PLOEGEN IN HET HOOFDBESTUUR (HB), EN HEEFT NIETS TE MAKEN MET MOEDERS OF ANDERE FAMILIELEDEN.

KONINGEN VAN DE LUCHT

Door
Ides Timmermans

Wie deze zomer op reis ging naar berggebieden in Zuid-Frankrijk of Spanje, had een grote kans om een gier te spotten. Deze mysterieuze vogels duiken plotseling in de lucht op en blijven daar voor lange tijd zweven, om plotseling weer te verdwijnen. Maak kennis met de vier gieren die je in Europa kunt spotten, zag jij er een?

WIE NIET STERK IS, MOET SLIM ZIJN: **DE AASGIER**

Hoewel deze gier de kleinste van Europa is, onderschat je hem maar beter niet, deze vogel heeft namelijk heel wat in zijn mars. Het is de enige Europese gier die overwintert in Afrika. Jaarlijks leggen aasgieren duizenden kilometers af van hun broedgebieden in Zuid-Europa naar het warmere zuiden.

Een ander eigenaardig kenmerk van de aasgier is zijn vermogen om zich aan te passen aan de omstandigheden. Zijn kleine snavel is gemaakt om zo efficiënt mogelijk zijn favoriete maaltijd te eten: aas. Door zijn kleine formaat moet hij vaak wachten om mee te kunnen genieten van een hapje dood vlees. In plaats van op te boksen tegen grotere aaseters, wacht de aasgier braaf zijn

beurt af. Wanneer alle andere tafelgasten huiswaarts zijn gekeerd, kan hij met zijn scherpe snavel de restjes van dit feestmaal in alle rust opeten.

Deze slimme vogel heeft nog een andere techniek ontwikkeld om zijn buikje te vullen. In tegenstelling tot wat zijn naam doet vermoeden, eet de aasgier ook insecten en kleine dieren. Daarnaast is hij een van de weinige vogels die actief gereedschap gebruikt. Zo gooit hij eieren van andere vogels kapot tegen de rotsen, om ze daarna op te peuzelen. De aasgier is met andere woorden niet de grootste van alle gieren, maar in elk geval wel de slimste.

GROTE VOGEL, GROTE EETLUST: **DE VALE GIER**

Een groep vale gieren is als een groep hongerige JNM'ers op kamp: ze eten veel, heel veel. Wanneer een individu een karkas vindt, verzamelen grote groepen vale gieren

zich rond het dode dier en peuzelen het samen op aan een topsnelheid. Binnen enkele minuten is het volledige karkas soms al verdwenen, alleen een groep ini's na een dagtocht eet hun dessert sneller op. Dit is niet de enige gelijkenis tussen een vale gier en een ini op kamp. Vale gieren houden er ook van om dicht bij elkaar te zitten, net als ini's in een veel te kleine tent of aan het kampvuur. Wanneer je door Zuid-Frankrijk of Spanje wandelt, zie je regelmatig grote kolonies gieren op een rots broeden, soms met honderden nesten bij elkaar.

Vale gieren hebben, naast grote vleugels, ook een grote verantwoordelijkheid in het ecosysteem: het zijn de vuilniswagens van de bergen. Door in grote hoeveelheden dood materiaal op te eten, voorkomen ze de verspreiding van ziektes in natuurgebieden.

DE RARE VOGEL: DE LAMMERGIER

In tegenstelling tot andere gieren heeft de lammergeier geen kale kop. Sterker nog, deze gier heeft zelfs een sikje! Daarom wordt de lammergeier ook wel de baardgier genoemd. Ondanks zijn baardje en prachtige veren was de lammergeier niet populair bij de mens, en dit kun je zien aan de naam. Vroeger dacht men dat deze gier lammetjes en zelfs kinderen opat, je past dus maar beter op wanneer je alleen door de bergen wandelt. Door deze angst werd in Europa lange tijd op de lammergeier gejaagd, wat leidde tot het bijna uitsterven van de soort halweg de 20ste eeuw. Gelukkig zorgden herintroducties ervoor dat je de lammergeier vandaag terug kan spotten in gebergten als de Alpen en de Pyreneeën.

Net als zijn kleinere broertjes heeft de lammergeier speciale eetgewoontes. Zijn dieet bestaat voor 80 procent uit botten. Door zijn grote snavelopening kan hij botten tot 18 cm in één keer doorslikken, een echte schrokop. Desondanks gooit hij sommige botten eerst te pletter op de rotsen alvorens ze op te eten. Een ander raar trekje van de lammergeier is de gewoonte om zijn veren met rode klei of modder in te wrijven waardoor zijn verenkleed een oranje tint krijgt. Over de reden voor dit eigenaardige ritueel lopen de meningen uiteen. Aanvankelijk dacht men dat het om een symbool van status ging, hoewel recent onderzoek uitwees dat de gieren voornamelijk een modderbad nemen wanneer ze tevreden zijn over hun partner. Lammergeieren hebben dus de ultieme relatietest ontwikkeld.

GROOT, GROTER, GROOTST: DE MONNIKSGIER

De grootste gier van Europa is de monniksgier, met een vleugelspanwijdte van 3 meter is hij bijna even groot als een kleine auto. Door die grote spanwijdte kan een monniksgier uren op de thermiek vliegen zonder een enkele vleugelslag. De naam van deze gier komt volgens de overlevering van het overwegend zwarte verenkleed, dat in contrast staat met de kale, soms witte kop. Daardoor lijkt deze gier op een monnik in een donkere pij.

Uit onderzoek blijkt dat deze gier, net als alle andere gieren, een ongelooflijk sterke maag heeft. Door de magen van zeearenden te vergelijken met die van monniksgieren, ontdekten men dat de maag van monniksgieren een hoger zuurgehalte heeft. Daardoor is het gemakkelijker voor gieren om hard materiaal als botten te verteren. In tegenstelling tot de lammergier, eet de monniksgier alleen overwegend vlees en organen. Die zure maag doodt de bacteriën in het rotte vlees dat dagelijkse kost is voor een monniksgier. Gieren kunnen dus gerust de koningen van de lucht genoemd worden.

DENK BUITEN

(Geen box voor nodig)